

6.3 הסברה וחינוך לבטיחות מונעת לקראת חופשת הקיץ

6.3.1 כללי

לפני יציאתם של התלמידים לחופשת הקיץ יקיימו מחנכי הכיתות פעילות הסברה שתעסוק בסכנות האופייניות במהלך חופשת הקיץ ובדרכים למניעתן. ההסברה תותאם לגיל הילדים והיא יכולה לשאת אופי של שיחה, של סדנה המועברת בידי התלמידים עצמם (בכיתות הגבוהות) או כל אופי אחר, לפי שיקול דעתו של המורה המחנך.

מודגש כי ההוראות המפורטות להלן הניתנות לתלמידים לקראת צאתם לחופשה הן בגדר המלצות להתנהגות ראויה בימים שאין מתקיימים בהם לימודים.

6.3.2 שחייה בים

- א. יש להתרחץ אך ורק בחוף רחצה מוכרז ובפיקוח מציל. יש להישמע להוראותיו של המציל ולשחות בשטח שהוקצה על-ידו.
- ב. יש להכיר את צבעי הדגלים ואת משמעותם: דגל שחור מצוין שהרחצה אסורה; דגל אדום מצוין שהרחצה מסוכנת; דגל לבן מצוין שהרחצה מותרת.
- ג. יש לשמור על קשר עין עם בני המשפחה, עם החברים או עם מתרחצים אחרים.
- ד. יש להשתמש בתכשירי הגנה המגנים מפני נזקי השמש ולחזור על השימוש בהם כעבור כמה שעות.
- ה. על שפת הים יש לחבוש כובע, להימנע משהייה מופרזת בשמש ולהרבות בשתייה. בחודשי הקיץ מומלץ שלא לבלות בים בין השעות 10:00-16:00.

- ו. לאחר ארוחה כבדה יש להמתין כחצי שעה לעיכול האוכל לפני הכניסה למים.
- ז. אין לרחוץ בים בחשכה.
- ח. מומלץ ללבוש חולצה מעל בגד הים כדי להגן על העור מפני קרני השמש.
- ט. בחוף מומלץ לשבת בצל.

6.3.3 מאגרי מים, ברכות דגים, ברכות השקיה ומקורות מים בלתי ידועים

אין להיכנס למאגרי מים, לברכות דגים, לברכות השקיה ולמקורות מים בלתי ידועים משום שבמקומות אלו קיימות סכנת טביעה וסכנת זיהום. כמו כן אין לשתות ממקורות מים בלתי ידועים מחשש להרעלה ולזיהום.

6.3.4 טיולים (משפחתיים או קבוצתיים)

- א. מומלץ שטיול עם המשפחה או בקבוצה מאורגנת יתקיים בהדרכת מדריך מבוגר הבקיא בעריכת טיולים ובמסלולים.
- ב. יש להצטייד בפריטים אלה:
  - (1) כובע (רצוי רחב שוליים)
  - (2) בקבוקי מים (כ-2 ליטר לאדם למשך כ-5 שעות)
  - (3) מפת מסלול הטיול (מומלצת מפה בקנה מידה של 1:50,000 לפחות; מומלץ לסמן על המפה את תחנת המשטרה הקרובה ואת בית החולים הקרוב ויישובים הסמוכים למסלול הטיול)
  - (4) ציוד עזרה ראשונה (על פי התכולה המפורטת בתיק המע"ר)
  - (5) פנס כיס תקין
  - (6) שקיות מפלסטיק לריכוז שאריות מזון
  - (7) תרמיל קטן.
- ג. אין ללכת ללא נעליים או בנעליים פתוחות, ואין להכניס ידיים מתחת לאבנים מחשש להכשת נחשים ועקרבים.

6.3.5 מקררים, מכונות כביסה וצמיגים עזובים וכל חפץ שעלולים להילכד בתוכו

- א. הכניסה למקררים עזובים ולמכונות כביסה וייבוש עזובות המונחים בחצרות בתים או במגרשים מסוכנת ביותר משום שאי אפשר לפתוח את דלתם מבפנים ומשום שאטימותם מונעת את מעבר הקול ועל כן אי אפשר לשמוע את קריאותיו לעזרה של הלכוד.
- ב. אם נמצא באזור המגורים מכשיר חשמל ישן יש לדווח למוקד העירוני כדי שידאג לפינויו או לעקירת דלתו.

6.3.6 אתרי בנייה, חורבות, בתים נטושים, בורות וחפירות

- א. אין להיכנס לאתרי בנייה מחשש לנפילת כלי עבודה וחומרי בנייה מלמעלה ומחשש לדריכה על מסמרים ועל משטחים בלתי יציבים.
- ב. אין לשחק על פיגומים או במכונות באתרי בנייה.
- ג. אין להיכנס לבתים נטושים.
- ד. אין להתקרב לחפירות ולקירות חציבה למיניהם משום שקיימת בהם סכנה של מעידה ושל מפולת אבנים ואדמה.

6.3.7 עפיפונים

יש להעיף עפיפונים בשטח פתוח בלבד, שאין מעליו חוטי חשמל, משום שמגע של העפיפון בחוטי החשמל עלול לגרום לניתוקם ולסכן בכך הן את בעל העפיפון והן עוברי אורח.

6.3.8 חומרי נפץ, תחמושת וכלי ירייה וחפצים חשודים

- א. חומרי נפץ ותחמושת הם חפצים מסוכנים מאוד, ועל כן אין לאסוף אותם "למזכרת", לשחק בהם או לפרקם.
- ב. אין לשחק בכלי ירייה ובתחמושת המצויים בידי ההורים. על ההורים להרחיק את כלי הירייה מהישג ידם של ילדים.
- ג. אין לגעת בעצמים בלתי מוכרים. על הנתקל בחפץ חשוד להזהיר עוברי אורח ולהזעיק אנשי ביטחון למקום.

6.3.9 שימוש בכלי בית חשמליים

- א. בעת השימוש בכלי בית חשמליים יש לנעול נעליים ולהקפיד כי הידיים יהיו יבשות כדי למנוע התחשמלות.
- ב. יש לוודא שהמכשיר וחוטי החשמל שלו תקינים ולא פגומים.
- ג. בעת הפעלת מכונת כביסה, מגהץ או מקדחה יש לעמוד על חומר מבודד (עץ, גומי) או על רצפה יבשה ולנעול נעליים.

6.3.10 שימוש בכיריים של גז

- א. בעת השימוש בגז יש להרחיק חומרים דליקים מהכיריים. כמו כן יש להרחיק את הפנים ואת השיער מהלהבה.
- ב. אין להושיט יד אל כלי הבישול המונחים מעל ללהבה. יש להסב ידיות, בפרט ארוכות, כלפי הקיר (הצד הפנימי של הכיריים) כדי שכלי הבישול לא יתהפך על המשתמש בו או על אדם אחר העובר בקרבת הכיריים.
- ג. יש להקפיד לסגור את ברזי הכיריים ואת ברז הביטחון בגמר הבישול.
- ד. במקרה של דליפת גז יש לסגור מיד את ברז הביטחון ולאוויר היטב את המטבח ואת החדרים הסמוכים. אסור בתכלית האיסור להצית אש כלשהי ולהפעיל או לנתק מתג חשמלי, משום שהדבר עלול ליצור ניצוץ ולגרום להתפוצצות ולהתלקחות.

6.3.11 מניעת תעייה ואבדן הקשר עם בני המשפחה (על שפת הים, בטיול, בעת התרחקות מחצר הבית)

יש לשנן לתלמידים הצעירים את מען ההורים (שם היישוב, הרחוב ומספר הבית), את מספר הטלפון בבית וכן מספר טלפון של שכנים או של קרובי משפחה.

6.3.12 חומרים רעילים

- א. לפני אכילת פרות וירקות יש לרחוץ אותם.
- ב. יש להיזהר בעת השימוש בחומרי ניקוי שונים ובלתי מוכרים. בבית שמצויים בו ילדים קטנים יש לשמור את חומרי הניקוי בארון נעול או במקום גבוה מחוץ להישג ידם.
- ג. יש להרחיק תרופות מהישג ידם של ילדים, בפרט ילדים קטנים.

6.3.13 מדורות וסכנת שרפות

- א. יש לוודא שהמגרש המיועד למדורה נקי מקוצים ורחוק ממבנים ומחומרים דליקים. יש להכין אמצעי כיבוי.
- ב. אין להדליק גפרורים ולשחק באש ליד מכלי גז.
- ג. אין להבעיר אש בסמוך ליער או לחורש, בשדה קוצים או במגרש גרוטאות.
- ד. אין להשתמש בדלק מכל סוג שהוא להדלקת המדורה.
- ה. יש לשבת במרחק בטוח מגצים מתעופפים ולהתחשב בזרמי הרוחות.
- ו. מומלץ ללבוש בגדים שאינם מכילים סיבים מתלקחים.
- ז. בתום הפעילות סביב המדורה יש לוודא כי היא כובתה לחלוטין ולסמן את שטח המדורה באבנים מחשש שגחלים חמים יפגעו בעוברי אורח.

6.3.14 משחקים בחוץ

- א. המשחק ברחוב מסוכן גם כאשר הוא אינו מתקיים על הכביש אלא בסמוך לו.
- ב. יש למצוא מקומות משחק המרוחקים מן הכביש, כגון חצר, גן ציבורי, מגרש משחקים או ספורט המוקף בגדר, מגרש פנוי (ללא אשפה או פסולת) וכד'.
- ג. אין לשחק במגרשי חנייה.
- ד. אין לרוץ אל הכביש אחרי כדור או אחרי חבר.
- ה. בדרך למגרש המשחקים מומלץ לקחת את הכדור בשקית כדי שהוא לא ייפול לכביש.

6.3.15 נסיעה ברכב

- א. אין לנסוע בטרמפים.
- ב. אין להיכנס למכונית או לצאת ממנה כשהיא בתנועה.
- ג. כאשר נכנסים למכונית או יוצאים ממנה יש לעשות זאת מהצד הפונה למדרכה בלבד.
- ד. אין להידחק אל פתח המכונית אלא יש להיכנס אליה באופן מסודר בזה אחר זה.

- ה. אין להתחיל את הנסיעה לפני שכל הנוסעים חגורים בחגורות בטיחות.
- ו. אין להוציא את הראש או את הידיים דרך החלונות.
- ז. אם יש צורך לחצות את הכביש לאחר היציאה מן המכונית יש להמתין עד שהיא תתרחק מן המקום או לחצות בזהירות במרחק ניכר מאחוריה.

מתוך חוזר מנכ"ל
ניהול שגרת הבטיחות בבית הספר
עד/7(ג)
אדר ב' התשע"ד – מרס 2014